

la ja on tuonut Matilleen terveen pojau, jota hän on odottanut.

Olen silmälläilyt sanomalehtiä, että jos joku parempi kynäniikka olisi piirtänyt muutaman sanan raataja-veikon John Saaren muistolle. Vaan en ole vielä ainakaan nähnyt täältä Eurekasta. Jokainen kyllä kaiholla muistelee mennyttä vainajaa, että hän oli kansainles, joka ymmärsi työhänsä kohtalon. Vainaja, toveri Saari perheineen oli Eurekaassa 7 tai 8 vuotta. Heidän kotonaan perustettiin Eureka s. s. osasto nyt viime kerran vuonna 1912. Tov. Saari oli organiseraajana pitemmän ajan, jonka tehtävään hän toimitti huolellisesti. Sosialistiväestön levittäminen oli hänen sydämen-asianaan. Hänen kotonaan pidettiin ensimmäisenä vuotena osaston kokoukset sekä illamat, nurisematta he aina luovuttivat kotinsa tähän tilaisuuteen. Toveritar ja toveri Saari olivat henkilöitä, jotka vaijojaan säästämättä olivat osaa köyhälistöä olojen parantamiseen. Vainaja koetti olla läsnä kokouksissa sekä ottaa osaa kaikkeen toimintaan. Tov. Saari oli sellainen henkilö, joka ei ollut saanut elää vielä monta pitkää vuotta, hänen työnsä ei olisi muuten hukannut. Sitä oli ollut suuri hyöty sosialistisessa yhteistyössä. Lepää rauhasa, raataja-veikko! Kevyet maallat sun heitit pelittäköön. Sydämeistäni kunnioitan niitä henkilöitä, jotka olivat osaa hänen viimeiseen lepoon saattamisensa, sekä lohduttavat surevaa siskoa, joka yksin jii lastensa kanssa taistelemaan täällä amerikkuriseen yhteiskuntaan. Toivon sisko, sinulle samaa taistelutarmoa uudellakin paikkakunnalla. Jotka sinä äiti, niihin miehesi lopetti. Työsi ei ole turhaa. Näitä toivoo siskoudehlla. KIRSTI AHOLA.

MT. SOLO, WASH.

Verrattain huonoista olosuhteista huolimatta on tälläkään s. s. osasto edistynyt mieltäsiinnittävällä vauhdilla. Vaikka osasto ei vielä ole kulu korkeintaan puolen vuoden vanha, niin on siinä jäsenluku melko suuri ja sen toimienpanemista huvittalaisuudella paikkakuntalaiset kannattavat varsin huomattavalla innostuksella. Jopa aivan "umpi-toiskielisetkin" ovat innostuneet pitkien matkojen taakse vaeltamaan s. s. osaston haallille illat.

Viime lauantaina eli t. k. 14:nä päivän illana pidettiin haallilla osaston empieluseuran myyjäiset ja saatiin rahaa yli puolen sataa dollaria, vaikka ei tälläkään olta vielä ehditty valmistamaan kuin muutamia kymmeniä. Empieluseura onkin vasta nuorella toiko osaston vaikutuksista komiteoista. Mutta syyskossaan mennessä toivoaan saavuttaa enemmän töitä valmiiksi.

Viimeisessä osaston kokouksessa valittiin haallirakennuskomitea, joka sai asakkeensa ruveta käyttämään tilainpitempiin haallin rakentamiseksi Eurekaassa tulevaisuudessa. Kun osastolle saadaan suurempi olopaikka niin on sen edistymisestä vieläkin suurempia toivota kuin nykyisessä vaurasollessa, joka on liian pieni.

Edistys tulkee vaan eteenpäin kaikkien vanhoillisten vastapainustuksista huolimatta niin kaukana maassamme kuin ilkekkösköksissäkin. Hoitkaamme siitä! L. G.

SAND COULEE, MONT.

No, jospa sitä nyt toisen kertaiksi äänestömyyden. Syy tähän pitkään vaihteeseen on luultavasti se, että on viralliset kirjeenvaihtajat sattuneet olemaan sitä mieltä, että tällaisella paikkakunnalla ei tapahdu mitään sellaista josta kannattaisi kirjoittaa. Olen edellisten kanssa vähän eri mieltä ja siksi muutan vähän tyylillä.

S. C. O. empieluseuralla oli myyjäisillat huhtik. 8 p. tälläkään päivällä. Puhdas voitto tilaamista oli värään yli kolmekymmentä dollaria.

Nyt ne länsipiirin käräjät ovat ovelia. Saa nähdä sitten mitä seilitä alkaa kuulua. Tuli sinne toki kaksi miehistäjäkin, että varsin sen-tilä tätä meidän Toverittartukaan kohtaan löy samoa odottaminen kuin keskipiirin kokouksissa tissä joku aika sitten. Siinä olihan siellä vain Työmiehen Feidinksen sanoja Elytään, kaikki edustajat vanhoja, käre-

tysää, naisväkeen kylästynettä ukkoja. Ei siis kummaa, vaikka naisten työ ei silin joukossa saanut kiitosta. Olen monesti ihmetellyt, lukkiessani niitä arvostelua nykyisestä Selmatädistä, että kumma kun ne arvostelijat eivät ole sitä Selmatäidin "poroparvillisuutta" ennen huomanneet. Olihan hän jo siksi monta vuotta Raivajain toimituksessa ja jo sitä ennen kirjoittelut yhteen ja toiseen lehteen. Sen mitä tuolla minun ajokopallani pystyy asiolta seuraamaan, ei hänen kantansa ole isostikaan muuttunut. En tiedä mikä siinä on, mutta eräältä taholta on tätä meidän Toveritarta aina katseltu karsalla silmin. Jo ennen sen perustamista olivat jotkut näkevinään siinä jos jonkinlaisia pöpojä ja sitte pitkän aikaa aina vain koettaneet siitä etsiä vikoja, eikä koskaan nostaa ja innostaa. Silläpä se onkin nyt pala pala nielaista, kun se "immäär" vain yhä paisuu, ja nyt jo vallottanut niin paljon jalansijaa, että on jo itsensä kannattavalla pohjalla, jos vain se saa rauhassa samaa menoa mennä eteenpäin, niin kohta se alkaa tuottamaan oikein voittoa ja selän se harmittaa. Ja yksi selkeä vielä, josta ajon sanoa, nykyään kun niitä paikkakuntakirjeitä on myöskin moittittu. Tottakai muistamme vielä, kun Toveritar oli ensimmäisiä vuosiaan, että oli siinä melkein selvosana kirjoituksena ohjeita paikkakunta-kirjoittajille. Ne määrätin olemaan hyvin lyhyksiä ja myös artikkeleita muotoon kirjoitettuja. Kukaan se henkilö, joka on tänäkin päivänä yrittänyt lehteä kirjoittaa, uskaltava silloin kirjoitustaan lähettää, kun tietää jo heti, ettei se läpse.

Nykyinen toimintu ansaitsee siltä kiitosla kättäistä ensiksi, että se on osannut kasvattaa sellaisen kirjeen-vahtia-armelajan, mikä Toverittarella on tälläkään. Sillä luuri naisten kehittämiseksi se on tämä lehti kai perustettu. Sitte kun sitä on ensin päätetty vähän aluttua, niin saataisiin sitä sitten aina yrittää parantaa. ANNA HILL, virallinen.

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Pitäisi tototella tätä perukalta vähän useammia asioita maailmalta, että eivät ihmiset luulis, että täällä nukutaan.

Kaikkein ensiksi ilmoitan, että tänä ne päätettiin perustaa osaston toimintalusten pyhäkoulu. Siis lapset kuuluksaan, kun kuulette, että milloin se alkaa, niin pyytäkää vanhemiltanne lupaa, että saisitte kiittää töppöstenne lärtjet koulullepäin.

T. k. 8 p:nä oli taas näytösillemat, jolloin näytettiin "Harha-askeleita" niminen kappale. Se menikin koko hyvin. Yleisöä ei voin ollut niin paljon kuin olisi ollut suotavaa, eikä tästä lähtien rupeamme käymään suuremmissa joukoissa ihmässämme. Se auttoi liian näytelöillemme, saataisiin sitten ehkä nähdä useammin suurempia näytöksiä. Nyt päätettiin huomata lisää kullisejakin. Niin sittenhän tulisi nekin menot korvatuiksi. Joku aika sitten päätettiin ostaa piano osastolle, mutta myöhemmin tuo päätös peruutettiin varoen puutteessa. Kyllä se minun mielestäni olisi silti voina ostaa ja voin saada maksetuksi, kun olisi yksimielisesti yrittetty. Elhän se niin mahdottonia olisi maksanut.

Kesä tekee tuloaan, mutta hyviä illatalleen. En tiedä suoko Vappuna juhla ja ukona, vai täytyykö tyytyä olemaan sisällä, sillä lunta, tuota riittävästi heerautajana on vielä tavallisen paksusti.

Lopuksi toivon, että Toverittaren nykyinen toimittaja ei kuittaisi joutua, eikä mitenkään toivo, että Selma-tähti "säikköittäiskään", sillä Toveritar on minun mielestäni ollut kyllin hyvin toimitettu ja luulen ninkin, että kun se saataisiin suuremman kokoiseksi, niin se tulisi vieläkin paremmin toimitettua. Piirsi ERAS JOKOSTANNE.

EUREKA, CAL.

Mitä pitäisi meidän nyt tekemän? Tuo on poltava kysymys nykyhetkellä. Nyt tarvittaisiin pelastusta monista hirmuisesta hankkeesta, että menoa murhaamaan, meika ihmään puolesta, ja tulla itse murhatuksi, sekin tapahtuu ihmään puolesta? Täällä kun lähti satakunta polkua, niin jo

näytti ihmäänäisyyden katseavan. Itse pääjohtaja liki surun kyneleitä ja paino kaikki olivat syvän surun murhanina. Se oli hyvä hetki ja mursi kovemmin sydämen. Oli afuakin viisihattua saattajaa asemalla ja melkela kaikki itkivät. Oi, miten se teki tuon kysymyksen polttavaksi: mitä pitää meidän tehdä? Mitä tekemään, että saalsimme pitää rakkaimpamme huomana. Oi miten kuumia kyneleitä neidot vuodattivat, jotka täytyivät uhrata elämänsä haaveiden ja toivotun toverin, jonka kanssa olivat aikoneet jakaa surut ja hoi- suruja se nyt vaan joutuivat jakamaan, suurin surun taakkoja kantaamaan ja yksinäisyydessä... ?

SALMON ARM, B. C., CANADA

Suurto tulosa! S. s. osasto huomaa suuret näyttöillatamat Vappujuhliin. Nim. toukokuun 5 p:nä näytellään Minna Caanin "Kovan onnen lapsia". Sanotun kirjailijan kappaleet ovat yleensä tunnetut siitä, että ne ovat suomalaisen kansantajuisia ja siis katsomiso arvoisia. Tulkaapa silloin läheltä ja kaukaa ja täyttäkää osaston tulo. Muutakin ohjelmaa laitetaan niin, että voin lyöä vetoa vaikka vanhat navetta-kenkät siltä, että tallete saamaan rahanne arvosta hauskaa huvia saottuna illana.

Sitten sunnuntaina, 6 p:nä, on keuhkajuhla entisellä juhlapaikalla, nimittäin Santapainissa. Jos nyt satruu ulottuvan ukola olemaan sotakiireitten takia vian sen verran aikaa, että ehti vähän ihmaja lämmittämään että tarkenee ukona juhla. Tuosta keuhkajuhlasta annetaan varmempi tieto ihmisissä, josko se voidaan pitää tai ei.

Kesän tulo näyttää hitaalta, niin että kohta alkaa olla puute kirjarehustakin, niin että kaikki sitä nyt vaan kallistuu. Jaukolen ja sokerin hinta on viime päivinä kehennut hurmaavasti ja kauppiat emustavat että vielä vähän kallistuu kaikelle tavarelle lisää, niin että tulee ajatelleksi, että kun vielä kuritetaan kymillä ilmaila, että mahtaa se huolen haltija olla samassa hitossa rahumiesien kanssa.

Kaunistu kevättä Toverittaren lukijoille ja tarmon ja kestävästä Selmatädistä siinä suuressa työssä mitä hän tänä näin perin kriittillisenä aikana sorretun ihmisikunnan vapauden saavuttamiseksi toimii. Myöskin toivon että Selma-tähti yhä eteenkään jatkan samaa työhään, ollenkaan vaihtamatta siitä mitä ne jotkut Kalle-Aleksanterit puhuu. Toivotaan että uusi päivä kaikki muuttua. Kinnasteluun ei ole aikaa. Nyt on kaikki voinat uhrattava sorrettujen vapauttamiseen ja Selma-tähti on nainen, jota me tarvitsemme meitä ohjaamaan. Toverituolla MAIJA-TATI.

PORTLAND, ORE.

Kuoli Mrs. ja Mr. Kulvalan polka. Eino, t.k. 14 p:nä illalla, elettyään heidän hoidon vaan neljä kunkanta 11 päivää, jättäen katkeran kalhon isälle ja äidille. Tyttö on nyt äidin syl. polssa on isän lemmitty.

Vapusta keskusteltiin osaston kokouksessa, koska se on suuri merkkipäivä koko maailman köyhälistölle. Valittiin 5-henkinen komitea huomamaan Vappujuhla tarkotustaan vastavaksi. Tulka silloin kaikki yhteläisesti juhliin omaa köyhälistöä juhla. Sisäänpääsy on vapaa kaikille. Juhla on illalla haallilla.

Uusia jäseniä yhtyi osastoon Leslie Hamlin ja Aste Saari. Tervetuloa! Taloudenhoitajaksi valittiin Heikki Nyrkäs.

Vanhaksi-maaksi sun polkata jalalla koreasti 28 p:nä. Sisäänpääsy on 25 senttiä kallella.

Ohjelma-iltama on 29 p:nä 15 sentin sisäänpääsymaksulla. Siellä on puhe, soittoa, runoja y.m., y.m.

Jotain uutta on toukok. 5 p:nä Portlandissa, jolloin työttömmöiset ovat päättäneet pitää hauskat tanssit ja laskea kerran miehet tanssellein vapaasti. Tikketojia etukäteen saa huvitoimikunnan jäseniltä 50 sentillä. Ovelia 75 senttiä. Ei se raha meille mitään kaittaa tee. En usko, että yhtään tyttöä menee "säikköitärykseen" istumaan siksi illaa, vaan kaikki tulevat kannattamaan omaa tanssittamamme. Tanssit pidetään

sitä tarkotusta varten, että tanssiraaholla ostetaan verhot haallin ikkunoihin, että olisi haallimme hauskenman ja kodikkaamman asuinen. Koettakaapa tytöt tulla joukolla, kylä pojat tulevat jo pelkästä utelaisuudestaakin.

Yhdeksi lihaksi ja veraksi ovat yhdistyneet Jalli Hendrickson ja Ivan Patasson. Onnea heille näin sotaisena aikana niin paljon kuin sitä työläisten on mahdollista saada. LOVIISA.

LOS ANGELES, CAL.

Osastomme toimii ripeästi, on nykyisin kägkilla naisilla ja miehillä kovasti kiire, sillä osastomme empieluseura toimii suuret myyjäiset toukok. 5 p:nä Labor Temppeilissä. On paljon hyvää käsitteitä, kaikille sopivia, leppukki on myös hyvä ohjelma ja tanssia hyvällä soitolla, siis kaikki silloin, jolla aydän sykkii, kukaan ei jää ilon vaalle. Ja toimihan porvaristo luokkakireellä, polktemme henkiä uhraten. Meidän on velvollisuus suojella, ja silloin on hyvä tilaisuus yhteistoiminnan kautta, ja kaikki mikä teemme työväenluokkaa herättämiseksi, sen me teemme oman kotimme suojelomiseksi.

Tov. Elli Partanen on sairastellut jo pitemmän ajan, joka viimein vei leikkaukspöydälle. V. k. 28 p. leikattiin ja onnistui hyvin, joten hän on nyt jo kotona, toivomme pian Elin joukkoonne entistä Holscapana ja terveenä.

Puoljon on uusia suomalaisia taas tullut, osa on yhtynyt osastoon, vaan paljon on vielä sivuesakasselliana. Toivomme kuitenkin kaikkien yhteisymmärrystä, sillä olemmehan kaikki vain työväenluokan jäseniä. Siis samat vastukset, joskin otamme ne vastaan eri tavalla. Tulkaa mukaan puolue-elämää. Se on teidän ja meidän oma sosialistipuolue. O. P.

SYNKÄ MUISTO

Kirj. Regina H—s.

(Suomen Karjalassa kuoli erään metsävarjijan vaimo kurjuuteen Venäjän-Japanin sodan aikana, sodan tuottaman kurjuuden takia.)

Kaukana salon sydämessä, Synkän metsän siimeksessä Kerran yksin kulkeissain' Näin mä majan matalan.

Astun pirttiin pienoiseen, Missä ypyyksikseen Värjyi olkivuotehella Vanha vaimo valittain.

Kysyin syytä kurjuuteen Meteäpirtin asujalta, Joka kertoi kynnepöiden Synkän elonsa tarinan.

Hän alkoi: "olen surun lapsi, Ollut syntymästään" saakka. Orpona ja osatoinna Kantanut ain' olon taakkaa.

"Lapsena jo mieronietä Sain koditonna taivaltaa, Ain' sorrettuna, solvattuna, Rikkahille kumartaa.

"Nuoruusvuoteni myös samoin Orjantyössä kuluiin, Ain' toiset ryösti tyoni heidmät Mä tyytyä sain muruihin.

"Puolisoni heljän, hyvän, Sortat vai saalliseen — Ryöätösoitaan, surman kitaan Pakoittivat polsion.

"Myös lapsen' riisti kapitaa! Grottellyin poljentaan, Joita kaipaen katkerasti Kurjuutehen kuollessain."

Nun tuntehet tummat Vaimon valjun, elonvoimat uuvutti. Näin, sydän lakkaa' sykkimästä Hän ikkuneen vähti.

Mä katsoin kaupan, kauhuissani Kurjuuskuvan kaameaa, Jok' ei vuosienkaan takaa Mielestäin' jää unhoiaan.

Hän oli vain yksi miljoonista Sorrotulusta raatajista, Jotka syntyä, sekä elää Ja myös kuolee kurjuuteen.